

## ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

### Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

#### ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

*(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)*

#### ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

##### 1ο υποερώτημα (μονάδες 10)

1 Λ

2 Σ

3 Σ

4 Λ

5 Σ

##### 2ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Οι συνδεδεμένες λέξεις / φράσεις έχουν ως ακολούθως:

*Παράλληλα* → φανερώνει προσθήκη και εισάγει την 3η παράγραφο.

*Παρά τη μεγάλη σημασία ... συνήθως δεν* → δηλώνει αντίθεση και εισάγει την 4η παράγραφο.

Και οι δύο παράγραφοι εμπλουτίζουν το πληροφοριακό περιεχόμενο του κειμένου, ωστόσο βρίσκονται σε σχέση αντιθετική μεταξύ τους. Συγκεκριμένα, στην 3η παράγραφο παρουσιάζονται τα πλεονεκτήματα της σωστής διατροφής κατά την εφηβική ηλικία για την ανάπτυξη υγιούς προσωπικότητας και την εδραίωση της ψυχικής ισορροπίας, ενώ στην 4η παράγραφο τονίζεται ότι, παρά τα πλεονεκτήματα που προαναφέρθηκαν, οι έφηβοι δεν διατρέφονται σωστά, εφόσον πολύ συχνά καταναλώνουν ενδιάμεσα γεύματα με χαμηλή διατροφική αξία και πολυθερμιδικά πρόχειρα γεύματα ή, από την άλλη μεριά, ακολουθούν εξαντλητικές δίαιτες ή παίρνουν επικίνδυνα συμπληρώματα διατροφής.

##### 3ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Η μετατροπή έχει ως ακολούθως:

1. αποκτά την ευθύνη της υγείας του → συνειδητοποιεί ότι ευθύνεται για την υγεία του
2. οι στόχοι της είναι → στοχεύει στο
3. οδηγεί στην ενίσχυση της αυτοεκτίμησης, της αυτοπεποίθησης, των υγιών διαπροσωπικών ορίων και του υγιούς ελέγχου των καταστάσεων → ενισχύει την αυτοεκτίμηση, την αυτοπεποίθηση, τα υγιή διαπροσωπικά όρια και τον υγιή έλεγχο των καταστάσεων
4. για την υιοθέτηση ενός ισορροπημένου διατροφικού προγράμματος → για να υιοθετήσει ένα ισορροπημένο διατροφικό πρόγραμμα.

Με τη μετατροπή των περιφράσεων σε ρηματικές φράσεις, το ύφος του Κειμένου 1 γίνεται πιο αναλυτικό, πιο επεξηγηματικό. Ειδικότερα, δίδεται περισσότερη έμφαση στο υποκείμενο που δρα και με αυτόν τον τρόπο τα νοήματα του κειμένου (π.χ. η ευθύνη του εφήβου για την υγεία του, οι στόχοι της ισορροπημένης διατροφής, η προσφορά της στον έφηβο κ.λπ.) μεταβιβάζονται με τρόπο σαφέστερο προς τον αναγνώστη. Το κείμενο χάνει σε πυκνότητα λόγου, αλλά κερδίζει σε σαφήνεια.

#### **ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)**

Η ηρωίδα που παίζει τον ρόλο του κριτή αντιμετωπίζει τους κρινόμενους μάγειρες με αυστηρότητα και αφ' υψηλού αμεροληψία, χωρίς να αφήνει να διαφανούν οι προθέσεις της (*Προσπαθούσαν να διαβάσουν ... απόρριψη*). Κατ' αρχάς φτάνει στο σπίτι του διαγωνισμού με καθυστέρηση (*με καθυστέρηση μιας ώρας*), όπως ταιριάζει σε μια βασίλισσα. Ο αφηγητής με επιλεγμένα επίθετα (*ωραία και ολέθρια*), συγκρίσεις (*όσο ποτέ*) και τρεις εκφραστικές παρομοιώσεις (*πιο λευκή από την πορσελάνη, πιο θαμπή από το ασήμι, πιο αστραφτερή από το κρύσταλλο*) περιγράφει την υπέροχη εμφάνισή της, την απόκοσμη ομορφιά της. Στον διαγωνισμό καθαυτό μοιάζει ενθουσιασμένη με τον ρόλο που ανέλαβε (*ενθουσιασμένη ... κριτή*), διεκπεραιώνει τα καθήκοντα του κριτή με ακρίβεια (*δοκίμαζε ... κομμάτι*) και δείχνει ότι ξέρει και μπορεί να αναγνωρίσει την υψηλή γεύση του ποιοτικού φαγητού (*θηρεύοντας ... πεμπτουσία*). Τέλος, το απόσπασμα κλείνει τη στιγμή που ετοιμάζεται να διατυπώσει την κρίση της (*Όταν ... τα χείλη της*).

Ωστόσο, η συμπεριφορά της ηρωίδας που κρίνει τον διαγωνισμό μαγειρικής ερμηνεύεται πληρέστερα, αν ληφθεί υπόψη και η στάση που τηρούν οι κρινόμενοι απέναντί της. Ο αναγνώστης αποκομίζει την εντύπωση ότι οι κρινόμενοι αντιμετωπίζουν με φόβο και δέος την κρίση της, όπως φαίνεται από τις λεξιλογικές επιλογές του αφηγητή, και

συγκεκριμένα από τους επιθετικούς προσδιορισμούς (*φρικτή ώρα, αβυσσαλέο βλέμμα, φρικτή ιεροτελεστία, περιδεείς διαγωνιζόμενοι*), την παρομοίωση (*κατάχλομοι σαν το κερύ*) και τη μεταφορά (*κρεμάστηκαν από τα χείλη της*). Αντίθετα, η ίδια μένει ατάραχη «*σαν τίποτα να μη συμβαίνει*» και ξεσπά σε γέλια (προσοχή στα επίθετα των χαρακτηρισμών και της έμφασης: *ατέλειωτα και γάργαρα*) . Τελικά η Νανά συμπεριφέρεται, ακριβώς όπως τη χαρακτηρίζει ο αφηγητής, σαν «*ολιγόφαγη θεά*».

Με βάση τα στοιχεία αυτά και ανάλογα με τον παραστατικό τους κύκλο και τα βιώματά τους, οι μαθητές / μαθήτριες μπορούν να απαντήσουν πώς αντιλαμβάνονται τη σχέση της Νανάς με τους κρινόμενους στον διαγωνισμό μαγειρικής.